

Pojedini brojevi:		Mjesečna pretplata:	
U Beogradu i u krajevima zaposjednutim od c. i kr. četa po cijeni od	8 helara	U Beogradu i u krajevima zaposjednutim od c. i kr. četa za jednu mjesecnu pretplatu	2-50
U Hrvatskoj-Slavoniji, Bosni-Hercegovini i Dalmaciji po cijeni od	10 helara	U Hrvatskoj-Slavoniji, Bosni-Hercegovini i Dalmaciji	2-50
Izvan ovog područja po cijeni od	12 helara	U ostalim krajevima Austro-ugarske monarhije	3-50
		U inostranstvu	4-50

Oglasi po cijeniku.

Uredništvo: BEOGRAD, Vuka Karadžića ul. broj 10. Telefon broj 83.
Uprava i primanje pretplata Topličin venac broj 21. Telefon broj 28.
Primanje oglasa Kneza Mihailja ul. broj 38. Telefon br. 248.

Ratni izvještaji.

Izveštaj austro-ugarskog glavnog stožera.

Kb. Beč, 23. oktobra.

Talijansko bojište:

Na padinama Gore Sv. Gabrijele izabovila su se dva slabija neprijateljska napada u borbi ručnim granatama.

Sa ostalih bojišta ne javlja se ni za kakovu zamašnjaku borbeni djelatnost.

Načelnik glavnog stožera.

Neprihvatljivi mirovni uslovi

Izvršni glavni odbor radničkog i vojničkog savjeta predao je bivšem ministru javnih radova Skoboljevu, kao zastupniku ruske demokratije na konferenciji saveznika u Parisu spisak, koji sadržaje više tačaka u stvari pitanja mira, koji s jedne strane dokazuje doduše cijelim svijetom rusku volju za mir, ali s druge strane je toliko jednostran i odgovara interesima sporazuma, da se odmah iz njega vidi, koliko je ova navodno demokratska organizacija nesposobna, da objektivno prosudi ratni položaj i cijelu njegovu predhistoriju.

Ne može se znati, koje će stanovište zauzeti pariška konferencija prema ovim mirovnim prijedlozima, ali je sigurno, da su svi ovi prijedlozi sastavljeni sa znanjem i privolom ostalih članova sporazuma, jer dok Kerjenski drža u Rusiji vlast u svojim rukama ova se neće odrediti svojih saveznika. Medjutim nas se sve to ne tiče. Memorandum je sastavljen, potpisan i proglašen od radničkog i vojnog savjeta. Uzimno odmah prvu tačku, koja se tiče same Rusije i kojom se traži autonomija Poljske, Litavske i letjskih provincija. Autonomija je vrlo širok pojam i iz ove prve tačke neda se nikako zaključiti, da Rusija ovim provincijama misli da da njihovu državnu samostalnost. Ali šta je sa Finskom i sa Ukrajinom, šta je sa Kavkazom, sa njegovim pretežno muslimanskim stanovništvom? Hoće li ove pokrajine, a u prvom redu Finska, koja posjeduje stara prava za svoju samoupravu, i dalje ostati ruske provincije? Šta je dalje sa Turskom? Za tursku se Jermensku traži autonomija i ako se ovaj zahtjev može opravdati državno-pravno. Što je sa bivšim turskim provincijama Egiptom i Tripolitanijom, koje su sa silom osvojile Engleska i Italija, a bez ikakvog pravnog opravdanja? Kad radnički i vojni savjet traži, da se elzasko-lotarinško pitanje, pitanje Trentina i Primorja riješi plebiscitom, zašto on u isto vrijeme ne predlaže, da se i na isti način riješi pitanje Egipta i Tripolitanije, Tunisa, Alžira, Maroka i

Povoljan prijem ruskih predloga za mir u Beču. Nova flandrijska bitka. Ruska baltička flota internirana u Svedskoj.

ludije, a na kraju krajeva i pitanje poljsko-litavsko i letjskih provincija? Kod toga su Elzas i Lotaringija stari njemački posjed sa pretežno njemačkim stanovništvom, koje su frankfurtskim mirom opet prisajedinjene Njemačkoj. Trentino nije nikad bila talijanska provincija, a jednako i Primorje nije takodje nikada bilo talijansko, pa u njem živi većina slovenskog stanovništva, koji neće ništa da zna o talijanskom gospodarstvu. Na posljednju kako stoje stvari u silnim engleskim kolonijama koje su sve redom osvojene oružjem u ruci! Nebi li bilo pravo, da se i ovim zemljama da pravo, da i one same odluče o svojoj sudbini? Ukratko kad bi središnje vlasti primile ove mirovne prijedloge radničkog i vojničkog savjeta ostao bi sporazum i dalje u svemu mnogo jači, dok Austro-Ugarska i Njemačka ne bi bile u stanju, da bolje zaštite svoje granice. Bugarska bi bila ondje gdje poslije drugog balkanskog rata, a Turska bi izgubila Jermeniju, ako ne više. Jer nikako se ne zna, koja sudbina čeka one dijelove Mesopotamije i Palestine, koje su zaposjeli Englezi ili se barem ne može ništa zaključiti iz ovog elaborata.

Jednako stoje stvari sa vraćanjem naplaćenih kontribucija, što se samo tiče središnjih vlasti, jer one su jedino kao pobjednici zaposjele velika neprijateljska područja, dok su Rusi samo kratko vrijeme bili u istočnoj Pruskoj, Galiciji i Bukovini. Onda se traži ponovno uspostavljanje Belgije i da joj se pretrpljeni gubici naknade iz jednog međunarodnog fonda. A ko će nadoknadi? Austro-Ugarskoj i Njemačkoj sve ono, što su uništili Rusi? Dobra li ljeva bi bila neutralizacija svih morskkih tijesnaca, koji vode u unutarnja mora, ali misli li ozbiljno radnički i vojnički savjet, da će Velika Britanija, koja osim Dardanela i Bospora drža i u svom posjedu sve te tijesnace, njih dragovoljno otvoriti? Moglo se očekivati, da su Rusi u ove tri godine rata bolje upoznali engleski narodni duh. Sloboda pomorske trgovine! Ona je bila uvijek slobodna, dok nije započeo pomorski rat. Ali baš glavni avjet o slobodi mora da se respektira privatno dobro na morima i zabrani hvatanje trgovačkih brodova, ovaj je uvjet uvijek odbijala Engleska, posljednji put na haaškoj konferenciji. Zašto i ovaj zahtjev nijesu Rusi stavili u svoje mirovne uvjete? Vidi se jasno, da je Engleska radničkom i vojnom savjetu govorila u pero ove mirovne uslove.

Ostvarenje ovih mirovnih uslova ne bi uistinu riješilo nijedno od ovih

pitanja, koje je sporazum upotrijebio za raspljivanje ovog svjetskog rata. Politička atmosfera ostala bi jednako napeta kao i prije rata. Da se održi ovaj nesrećni status quo ante imade interesa samo jedna vlast, a to je Engleska.

Mirovni uslovi sovjeta.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Petrograd, 23. oktobra.

Petrogradski brzojavni ured javlja: Izvršni glavni odbor radničkog i vojničkog savjeta, pošto je izabrao bivšeg ministra Skobeljeva za zastupnika ruske demokratije u konferenciji sporazumnih sila u Parisu, izradio je za njega ova uputstva, koja se tiču pitanja o miru:

1. Njemačke čete napuštaju Rusiju, autonomija Poljske, Litavske i letjskih provincija.
2. Autonomija za tursku Jermensku.
3. Riješenje elzas-lotarinškog pitanja narodnim glasanjem, pod uslovom potpune slobode glasanja.
4. Ponovno uspostavljanje Belgije, pretrpljeni gubici da joj se naknade iz jednog međunarodnog fonda.
5. Ponovno uspostavljanje Srbije i Črne Gore sa oštetom, koja će se podmiriti iz međunarodnog fonda. Srbija dobiva izlaz na Jadransko more. Bosna i Hercegovina dobiva autonomiju.
6. Sporne oblasti na Balkanu dobivaju privremenu autonomiju, dok se ne izvrši narodno glasanje.
7. Rumunjska se ponovo uspostavlja u iste granice, ali pod uslovom obećanja, da će Dobrudža dati autonomiju, i svečano obećava, da će postaviti na snagu čl. 3. berlinskog ugovora o jednakosti prava Jevreja.
8. Autonomija talijanskih provincija Austrije deklare ne izvrši narodno glasanje.
9. Vraanje svih kolonija Njemačkoj.
10. Ponovno uspostavljanje Perzije i Grčke.
11. Neutralizacija svih morskkih tijesnaca, koji vode u unutarnja mora, kao i Suezkog i Panamskog kanala. Sloboda trgovinske plovidbe, ukidanje prava hvatanja i torpedovanja trgovinskih brodova.
12. Svi zaraćeni se odriču kontribucija i ošteta, ma u kom vidu one bile. Sve za vrijeme rata naplaćene kontribucije vrateće se.
13. Svaka zemlja je nezavisna u svojoj trgovinskoj politici, ali se sve

zemlje obvezuju, da se odriču trgovinske blokade poslije rata i da neće zaključivati nikakve zasebne carinske sporazume.

14. Mirovne uslove utvrđice na mirovnom kongresu zastupnici, koje će izabrati narodna predstavništva. Te će uslove parlamenti potvrditi. Diplomate se obvezuju, da neće zaključivati tajne ugovore, koji se kose s međunarodnim pravom, koji se dakle oglašavaju kao nevažeći.

15. Postepeno razoružanje na kopnu i na vodi, a odmah zatim uvođenje sistema milicije.

Da dodju i neutrali.

Kb. Rotterdam, 23. oktobra.

„Daily Mail“ javlja iz Petrograda: Sovjet traži, da na mirovnoj konferenciji u Parisu budu zastupljeni svi neutralni.

„Fremdenblatt“ o uslovima.

Kb. Beč, 23. oktobra.

O mirovnim uslovima ruskog radničkog i vojničkog savjeta piše „Fremdenblatt“: Ovaj je mirovni dokument pod izvjesnim uslovima veliki korak unaprijed. Značaj ruskih mirovnih prijedloga se ne nalazi toliko u njegovim raznim pojedinostima (mnoge se bezuslovno moraju popraviti), koliko je njihov značaj u tome, što se u Rusiji konačno otrešaju od utopističkih ratnih ciljeva svojih saveznika i podiže glas, koji izaziva utisak častosti, istinitosti, otvorenosti i zadahnut je željom, da se jednom doista dodje do mira. Sad je još pitanje, da li će ruski program moći u Parisu i Londonu prodrijeti. Rusija je sad postavljena pred pitanje, na koje ona jedina i sama može odgovoriti, pred pitanje uticaja na svoje saveznike. Pisana riječ, prijedlog imaju samo onda vrijednosti, ako iza njih stoje i snage, koje mogu teoriju pretvoriti u praksu. Mi ćemo očeknuti da vidimo, kako će glasiti odgovor saveznika na ruske prijedloge.

Nadiranje Nijemaca u Finski zaliv.

Položaj ruske sjeverne vojske.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Berlin, 23. oktobra.

S ruske granice se javlja: Prema pisanju lista „Ruskij Invalid“ vidi se, da je položaj ruske sjeverne vojske postao neizdrživ zbog provala njemačke flote u riški zaliv.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Lugano, 23. oktobra.

Ruski vojni kritičari smatraju, da je desno krilo ruske dvanaestste vojske zagroženo.

Zatvorene ruske brodske jedinice.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Basel, 23. oktobra.

„Basler Anzeiger“ javlja, da su neke ruske brodske jedinice, koje blagovremeno nijesu više mogle pobjeći, zatvorene u zalivu Pernava (u riškom zalivu).

Evakuacija Petrograda.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Rotterdam, 23. oktobra.

„Daily Mail“ javlja iz Petrograda: Predsjednik radničkog i vojničkog savjeta preduzima u svome djelokrugu pripreme za privredno snabdjevanje Petrograda, za slučaj, ako bi državne vlasti napustile Petrograd.

Napuštavanje Petrograda i finske obale.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Berlin, 23. oktobra.

„Vossische Zeitung“ javlja iz Stockholma: U srijedu će se u Petrogradu održati ministarski savjet. Osim članova vlade sjednici će prisustvovati načelnik glavnog stožera, glavni zapovjednik sjevernog fronta i glavni guverner Finske. Kako se govori, u toj sjednici će se riješavati o napuštanju Petrograda i drugih mjesta finske obale.

Zapovijest njemačkog cara.

Kb. Berlin, 23. oktobra.

Wolfiov ured javlja: Car Wilhelm je izdao zapovijest: Načelnik admiralskog stožera, maršal pl. Hindenburg javlja mi, da je prilikom zauzimanja ostrva Oesela, Moona i Dagoea zajednički rad vojske i mornarice došao do izraza na način, koji se samo može zamisliti. U tijesnom međusobnom odnosu sprovedeni predhodni radovi za prekomorsku operaciju stvorili su osnovu za uspjehe. Požrtvovanim trudom spremili su, osigurani i potpomogli časnici i momčad mornarice prevoz za iskrcavanje korova. Djelotvorno pomorske ubojne sile suzbile su mnogim borbama neprijateljsku mornaricu i zadali joj teške gubitke, pa djelotvorno uzeli udjela u suhozemnoj borbi. Radujem se dokazu ratne sposobnosti moje mornarice i izjavljujem moje puno priznanje i blagodarnost otadžbini admiralmom stožeru, vedjama, zapovjednicima i posadama, koje su u tome učestvovala.

Podlistak.

Branko Mašić:

Perunika.

— Legenda. —

Tamo negde u Svetoj Zemlji, na pustim obalama Belog Mora, gde se priroda bori s prirodom, gde se nemotno kopno većno otimlje slanoj vodi, gde se uvek miluju blagi morskovi vetrovi, puni omamljivih mirisa, ležao sam na ogromnoj pustoj steni, obrasloj algama i mahovinom, i podbočivši glavu rukama zagledao se u beskrajno lazurno more, sanjareći... Kraj mene je čudan drug, starac u kaludjerskim ritama, ugasili očiju, uvela lica i duge srebrenne brade. Dok su ga noge služile a srce vodilo, mnoge je on prošao zemlje, mnoga gledao mora, i mnoge obišao krajeve. Ali vreme donese nemot, mesto tražene sreće dodje starost, i on se, slomljene volje i praznog srca, povuče u ovu tihu, zaboravljenu zemlju, domovinu tuge, čame i čekanja smrti.

Dom mu je u ruševinama starog manastira, dole na samom zidanom žalu, kojeg su neumorni talasi već izlokali do temelja. Od vremena do vremena ruše se čitave stene, odronjavaju grede i crepovi, i jednog dana savim će nestati ruševina pod nesitim valovima. No tada starca davno već neće biti.

Izmamljen suncem na stenu, zadržan uvek svežom snagom zemlje i opijen većno mladim morem, on se, s dubokom tugom, sećao svoje mladosti, ostavljene negde da luta po Istoku, i on je vlačnih nabranih usnica i mutnih čežnjivih očiju lagano pričao:

„Silno je bilo Faraonovo carstvo... A davno, vrlo davno je to bilo, sinko, u staro, prastaro doba, još pre potopa. Drukčija je onda bila priroda, i sve je lepše i bolje bilo, samo ljudi su bili i otaće uvek isti.

Zemlja je tada bolje radjala, sunce je većno sjalo, a kiše nije nikad nedostajalo. Iz dubokih uskih korita razlevale se slatkovodne reke, pa od vremena na vreme same natapale i hranile plodnu zemlju. Brda i doline bile su zaraštene gustim prašumama, prepunih šarenih tica i svakovrsne zveradi. Beskrajne prelje sa visokom kao trska travom, vrville su od divljih čoporova vatrenih konja, snažnih bivolova, plahih srna i ponosnih jelena s granatim rogovljem. Zelene, nepregledne livade i njive same su radjale, same dozrevala, blistajući i talaajući se na suncu kao more od nafte.

Srećna je to bila zemlja Lemurija. Ali obično kad je ljudima dobro, onda se poobeste, izgube veru u Boga i zaborave dan smrti. Tako je silni Faraon, kralj lemurijski, čim ga je više sreća sa svih strana obasipala, tim je bio obesniji, neobuzdaniji; satana se uvuče u njegovo srce. U svojoj malinosti htelo je da zaskoči i samu prirodu, da prekorači ljudsku granicu, ne znajući da tamo svakoga čeka smrt. Njegovi podanici, prem su ga se bojali i strepili pred njim kao pred bogom, ipak ga nisu mrzili; jer se i oni sami pomamiše u dobro.

Samo neki starac, prorok, koji je provodio bogogodni život u pustinj kraj grada, javno je osuđivao i govorio protiv razvratnog Faraonovog života. Ali starca nije niko slušao. Iskušanja satanina bila su jača u njima. A

kad bi im već dozlogrdilo njegovo prekoravanje, oni bi ga proterali iz grada, rugajući mu se i bacajući se za njim blatom i kokosovim ljuskama. Da je to bio ko drugi na mestu prorokovu, već bi ga odavno, Faraonovi perjanici razneli kopljima, ali uza svu svoju zaslepljenost, setivši se koliko im je ovaj bogogodni starac dobra činio, oni nisu mogli a da ga ne poštuju. Pa i sâm ga je Faraon štedio i klonio se, da mu što na žao učini.

A dobar prorok, kad bi se ismejao i izružen našao izvan zidova gradskih, kleknuo bi i pomolio se Bogu za ove nesrećnike, govoreći:

— Smiluj im se, o Jehova! Pošalji mir i razdor srcu njihovom!

Zatim bi otišao u svoj pustinjski dom, gde bi ga dočekala Perunika, njegova počerka, koju je on kao nahoće odhranio i podigao. Prorok je pazio na nju kao na zenicu u oku, odgajao je kao što dobar vrtlar odgaja nežnu ananasovu biljku, koja će mu dočimje stotruko nagraditi trud opojnim svojim mirisom i slatkim plodom.

I starac se nije prevario. Perunika je bila lepa kao jutarnji sjaj sunca, dobra i mila kao prerijska košuta, a mlada kao bistra kaplja gorskog potoka. Nju je prorok naučio da raspoznaje lekovito bilje i da leči bolesnike; a ona u tom kao da je prestigla svog učitelja. Po čitavoj carevini nju su znali kao najboljeg lekara, pa čak i iz drugih levantskih zemalja dolazili su bolesnici njoj na lečenje. Prorok bi joj samo pomagao i upućivao je. Retko bi koji bolesnik otišao od nje neizlečen i neutješeno.

Pa i samog silnog Faraona ona je jednom izlečila, spasla mu život, kad

su ga njegovi vojnici, svega ogrezlog u krvi, doneli iz boja. Faraon to nije nikad zaboravio. Često, kad bi se naužio i zasitio sveta, povukao bi se u osamljeno odeljenje svog dvora, i pruživši se po minderluku od kamiline dlake zamislio bi se, sećajući se onih časova u prorokovom domu, koji mu se sada činjahu mnogo lepši i uzvišeniji od svih raskošnih i pretvornih kraljevskih zabava i gozba. O, kako se on rado sećao toga:

Nemoćan i sav ranjav ležao je u polumračnoj prorokovoj pećini, u kojoj je ipak sve bilo tako ugodno, tako čisto, tako mirisno. U toj nekoj posebnosti, njemu dosad nepoznatoj, prijatnosti, on je zaboravio na opasnost od neprijatelja, na tadanju odsudnu bitku, koja će mu doneti ili večnu slavu i neograničenu moć ili samno ropstvo, pa možda i samu smrt; on je zaboravio na svoje podanike, na svoje kraljevstvo, pa i na samoga sebe. On je samo mislio na nju — Peruniku; na onu njezinu, poput Berenike misirske, valovitu kosu; na glatko visoko čelo, iz raz tamnih ozbiljnih očiju, natkrivenih gustim obrvama; i na duguljasto lice mrkih crta i tamnog sjaja, prorezano sočnim rumenim usnama; pa na ono kao od mermira islesano njezino telo ispod sjajnog tankog peplona, koji se povijao po njoj.

I nije mogao a da joj što ne reče:

— Kako si lepa, Peruniko!

Ona mu pridje bliže.

— Nemoj se uzrujavati, silni i junacki Faraone. Tvoje rane još nisu zacelile.

Faraon ju je gledao, video je kako se kreće, kako se primiče njemu, kako usnicama miče, pa je i čuo njezin glas,

ali nije ništa razumeo, i on pruži ruku prema njoj, da je pomiluje, da je se bar dotakne. A kad ona pridje sasvim blizu i kad se nagnu nad njega, on nije mogao a da se ne pridigne od postelje; da je zagrlji. Ali povredjene rane ga zaboše i on klonu opet u postelju.

— Ne rekoh li ti, gospodaru, da se ne smeš uznemirivati? — I ona mu nanovo obložila rane lekovitim cvetom od kamilne i mirisnim sokom od raberberova koreja, pa previje mekom vunom kašmirskom i tankim indijskim organdinom. Zatim pridje malom žrtveniku u dubljenjoj apsidji, gde je uvek gorilo veliko kandilo, zaroni stručak bosiljka u belu glinenu amforu sa svetom vodom, pa poškopri njom ranjenika. Faraon se trgnu iz taje nesvesnice.

— Gde sam?... Peruniko! jesam li još uvek kod tebe?

— Umiri se, gospodaru, ja pazim na tebe.

— A gde su moji vojnici? Zašto su me ostavili? Jesu li pobedili neprijatelja?

— Još nije glasnik došao — prošaputa ona.

— Ah, kako sam žedan!...

Perunika mu dohvatila sud hipokrata od crnog vina, šećera i cimeta, da se osveži, umiri.

A onda nastade tajac. Napolju je propirkivao topao stepski lahor, a visoko lišće palmimo i zeleno granje kiperisovo potilo je šušalo kao da je pustinske tajne prenašalo. Negde u daljini čula se bojna truba. A veliki pauci preli su gustu paučinu na ulazu.

On je dugo nešto mislio; zatim se okrene Perunici i upita je:

— Šta ti to radiš?

— Pripravljam lekove, junacki Fa-

Pokolebanje discipline.
(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)
Rotterdam, 23. oktobra.
„Daily Chronicle“ javlja iz Petrograda: U Revalu, Helsingforsu i ostalim flotnim basama obale agitacija „Bolskih“ jako je pokolebala disciplinu.

Ruske mjere za odbranu Finskog zaliva.
(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)
Berlin, 23. oktobra.
S ruske granice se javlja: U Revalu je bilo dogovora između ministara mornarice Verderevskog i glavnog zapovjednika istočne morskote admirala Phillimora o novom postrojanju odbrane ulaza u Finski zaliv između Pernave i Hapsala. Ograničeno se radi na podizanju novih utvrđenja. Položaj Pernave je kritičan.

Pooštreni podmornički rat.
Nova potapljanja.
Kb. Berlin, 23. oktobra.
Wolffov ured javlja: Na sjevernom bojištu je ponovo potopljeno 15.000 brutto tona.

Njemačka.
Njemački car u Berlinu.
Kb. Berlin, 23. oktobra.
Wolffov ured javlja: Car Wilhelm je sinoć stigao u Novu palatu.

Ručno pismo njemačkog cara bavarskom princu Leopoldu.
Kb. Berlin, 23. oktobra.
Car Wilhelm upravio je glavnom maršalu princu Leopoldu od Bavorske cvrko ručno pismo: Kraljevsko Visočanstvo! U zajedničkom radu i zajedničkoj borbi s mojom mornaricom spremili su i postignuti su lijepi uspjesi, koje su Tvoje oprobane čete uzidanim ostrva Oesela, Moona i Dagoa izvojšile. Brzim udarcima, odlično potpomagani artiljerijom, pionirima i bacačima mina, slomili su naša pješadija i velopedisti svuda neprijateljski otpor. Vašem živahnim nadiranjem ima se zahvaliti za izvedene operacije. Svima vodjama, stožerima i četama, koji su ozbiljno pridonijeli slavu njemačkom oružju, izričem moje puno priznanje i blagodarnost otadžbine na postignutome. Wilhelm s. r.

Kriza francuske vlade.
Painleve hoće da još proučava položaj.
Kb. Bern, 23. oktobra.
Poslije zaključne komorske sjednice u ponedjeljak Painleve je otišao predsjedniku republike, da mu preda ostavku cjelokupnog kabineta. Poincare je izjavio, da on u ishodu glasanja komore o povjerenju ne vidi nikakav uzrok za ostapanje kabineta, pa je zamolio Painlevea, da ostavku povuče. Painleve je izjavio, da će položaj još jednom proučiti.

Muslimanska adresa caru Wilhelmu.
(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)
Carigrad, 23. oktobra.
Kako „Osmanischer Lloyd“ javlja, muslimanske nacionaliste Indije predali su caru Wilhelmu za vrijeme njegovog bavljenja u Carigradu adresu, u kojoj vele, da se koriste bavljenjem carevim u Carigradu, da ga pozdrave. Pobjede njemačke vojske čvrste i iskrene veze, koje vezuju njemačku vladu i kalifat, trajni porazi i

raone. Sad posle boja biće dosta ranjenika.
— Da, odista... Ali ono sveto, onaj veliki sud ispod njega?
— To je amfora sa svetom vođom, koju mešam s lekovitim travama, da i najljucia rana od nje zaceli.
I opet Faraon začuta, zamisli se. Prvi put u životu osjetio je on jasno kako je malen, sitan, jadnan, prema onoj nekoj višoj sili, koja se ne nalazi ni u kruni ni u moći, ni u sjaju ni u bogatstvu, ni u ubijanju i mučenju potlačenih, nego u nekoj ludoj ljubavi bez granica, i u tvrdog nepokolebljivoj veri u nešto, što se ne da videti ni opipati. Njemu, silnom i gordom Faraonu, koji je od najranije mladosti navikao, da mu se klanjaju kao čudu, da ga hvale i uzdižu kad i nepravdu i nedelo učini; njemu, koga su navikli da samo zapoveda, kažnjava i deli milost; njemu, koji je verovao, da su mu dedovi bili sinovi Ozirisa, boga sunca, a on da je prvi potomak starih nestalih bogova — takve nove i velike misli, bile su tako čudne, tako neshvatljive. Ipak tradicionalne predrasude i navike na neobuzdan život, pobjede u njemu čoveka. I on je onda u svojoj zaslepljenosti video, da to nešto, ta viša sila, nije ništa drugo nego neki još moćniji Faraon — bog, koga samo treba pronaći, otkriti, i s kojim mu se onda valja boriti i pokoriti ga.
U to dodjše njegovi vojnici okićeni tamariskama i lovoricama pa ga odneseše, da proslavi trijumf nad pobedjenim neprijateljem.
Zarobljeno je silno blago haldejsko, dvanaest legija najljucije talange i sam ranjeni kralj sa svojim haremom, koji će se deliti Faraonovim vojvodama i najhrabrijim vojnicima. Ostali bo-

neprekidno slabljenje Engleske, ugnjetača svijeta i pijavice Indije, Egipta i drugih nekada nezavisnih naroda, sve je to prošlo srca 80 milijuna muslimana. Postupanje sa indijskim ratnim zarobljenicima i podizanje džamije ukorenjeno je ljubav prema caru Wilhelmu. Nezaboravne riječi na grobu velikoga Saladina odjeknule su u srcima muslimana. Adresa se završuje molbom, da car ne zaboravi pobjede muslimana, kad poslije njemačkih pobjeda bude riješavao o sudbini naroda, koji su danas potlačeni i stenju pod despotizmom.

Kabinetska kriza u Italiji.
Kb. Lugano, 23. oktobra.
Talijanska štampa je mišljenja, da je promjena kabineta neizbježna i objašnjava govor bivšeg ministra Nitija u komori kao program kabineta, kome će Nititi biti šef ili ugledan član.

Borbe u vazduhu.
Sudbina dvaju „Zeppelin“.
Kb. Bourbonne le bain, 23. oktobra.
Juče su letelice gonile dva Zeppelina. Jedan je pogodjen i morao se spustiti. Posada, 19 ljudi, među njima dva časnika, koji su se pomoću padobrana spustili, nijesu bili u stanju da mišće vazdušni brod. Posada vazdušnog broda je zarobljena.

Skopska trgovačka banka.
(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)
Sofija, 23. oktobra.
Okolo polovine oktobra osnovana je maćedonska trgovačka banka pod imenom „Skopska trgovačka banka“ s dioničkom glavinom od 3 milijuna leva. Banka će preuzeti vodstvo maćedonskih trgovačkih udruženja.

Najnovije brzojavne vijesti.
Kralj Konstantin.
Kb. Zürich, 23. oktobra.
Stanje kralja Konstantina je bilo u nedjelju i ponedjeljak potpuno zadovoljavajuće, pošto je operaciju u sutobu izdržao.

Stanje u Grčkoj.
Članovi kabineta Skulidisa i Gunaris pod istragom.
Kb. London, 23. oktobra.
Reuter pod 29. o. mj. javlja iz Atene: Poslije govora Ralisa, koji je trajao četrnaest sati, komora je zaključila, da se stave pod istragu članovi kabineta Skulidisa, zajedno s Gunarisom.

Slobodan propust za grofa Luxemburga.
(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)
Buenos Aires, 23. oktobra.
Reuter javlja: Engleska vlada je zajamčila propust bivšem njemačkom poslaniku grofu Luxemburgu, koji će se početkom novembra pkrcati na parobrod „Hollandia“ da otputuje u jednu od neutralnih zemalja, koja se graniči s Njemačkom.

Grad i okolica.
Dnevni kalendar.
Dan as je srijeda 24. oktobra, po starom 11. oktobra. — Filokalistici: Rafael; pravoslavljeni: Apostol. Filip.
Casnička i činovnička kasina otvorena je do 12 sati u noć.
C. i k. vojnički dom: Gitaonica, soba za pisanje i igranje, kantina. Otvoreno od 7 sati izjutra do 9 sati uveče. Slobodan pristup svakome vojniku.
Beogradski orfeum: u zimskom pozorištu, prije Boulevard; Početak predstave u 8:30 sati uveče.
Kinematografi: Vojni kino u Kralja Milana ulici 55 (Koleseum): U 6 sati uveče predstava za vojnike, a u 8:30 sati uveče predstava za časnike. — C. i k. gradjanski kino na Terazijama br. 27 (Paris): U 6 sati uveče predstava za gradjanstvo.
Noćna služba u ljekarnama: U sedmici od 21. do uključivo 27. oktobra drže noćnu službu u Beogradu dve ljekarne: Dr. Panić, Seborna ulica br. 77; Viktorović, Terazije br. 28; Prendić, Kralja Aleksandra ulica 64; Stojčić, Sarajevska ulica 70.
Red vožnje parobrodom iz Beograda u Zemun: 7, 8, 9, 10, 11 i 12 sati prije podne; 2, 3, 4, 5, 6, 7 i 8 sati poslije podne. Iz Zemuna za Beograd: 6:30, 7:30, 8:30, 9:30, 10:30 i 11:30 pr. podne; 1:30, 2:30, 3:30, 4:30, 5:30, 6:30 i 7:30 posli. podne. — Iz Zemuna u Pancosov: u 6 sati ujutro i u 12 sati u podne. — Iz Pancosove u Zemun: U 8:30 sati prije podne i 3 sata poslije podne. — Lada, koja vozi između Zemuna i Pancosove i obratno ne pristaje u Beogradu. — Brodarski saobraćaj Sabac—Smederevo. Polazak iz Beograda za Sabac: srijedom i subotom u 7:30 sati ujutro; iz Sapa za Beograd: četvrtkom i nedjeljom u 7 s. u jutro; iz Beograda za Smederevo: četvrtkom i nedjeljom u 3 sata poslije podne; iz Smedereva za Beograd: utorkom i petkom u 8 sati ujutro. — Brodarski saobraćaj između Beograda i Budimpešte: Brod iz Beograda za Budimpeštu kreće svakoga dana u 5 sati izjutra; brod stiže u Budimpeštu drugoga dana u 5:30 sata poslije podne. — Iz Budimpešte za Beograd kreće brod svakoga dana u 8 sati prije podne; u Beograd stija brod drugoga dana u 7:20 sati poslije podne.
Kretanje parobroda za vojnike. Odlazak iz Zemuna i Beograda u Oršovu svakoga ponedjeljka, srijede i subote. Odlazak iz Beograda u 5 sati izjutra, dolazak u Oršovu u 3 sata i 10 minuta poslije podne. Iz Oršove u Zemun i Beograd svake nedjelje, utorka i četvrtka, odlazak iz Oršove u 5 sati izjutra, dolazak u Beograd u 8:30 sati u večer.
Botanička bašta. Otvorena utorkom, četvrtkom, nedjeljom i praznicima.
Posjet bolesnika u bolnicama: U bolnici „Brčko“: od 2—4 sata poslije podne. U bolnici „Brum“: od 9:30—12 sati prije podne i od 2—4 sata poslije podne. — U c. i k. gradjanskoj bolnici: u utorku, četvrtku i nedjelju od 11—3 poslije podne.
Vojno parno kupatilo u Car Dušanovoj ulici. — 1. Kupatilo u kadama: a) Za vojne osobe otvoreno radnim danima od 7 sati prije podne do 5 sati poslije podne, a nedjeljom i praznicima od 7 sati prije podne do 12 1/2 sati u podne. — b) Za gradjanstvo radnim danima od 9 sati prije podne do 5 sati poslije podne, a nedjeljom i praznicima od 9 sati prije podne do 12 1/2 sati u podne. — 2. Parno kupatilo za časnike i njima ravne činovnike otvoreno je utorkom, srijedom, petkom i subotom od 7 sati prije podne do 5 sati poslije podne, a nedjeljom i praznicima od 7 sati prije podne do 12 1/2 sati u podne. — Za gradjane muški i ženski otvoreno je parno kupatilo ponedjeljom i četvrtkom (ako u dane ne pada kakav praznik) od 9 sati prije podne do 5 sati poslije podne. — Casnicima i njima ravnim činovnicima stoje na volju da se služe parnim kupatilom i u dane odredjene za gradjanstvo (ponedjeljom i četvrtkom). Blagajna se zatvara radnim danima u 12 1/2 sati, a nedjeljom i praznicima u 12 sati u podne.

Božićni dar sirotinji djeći u Topčideru.
Uprava sirotinog doma u Topčideru otpočela je dozvolom car. i kralj. okružnog zapovjedništva za grad Beograd, sakupljanjem darova za sirotnu djecu prilikom Božićnih praznika.
Mi smo o toj stvari već javili u našim novinama o istakli veliki interes, koji se pokazao u svim slojevima

stanovništva i gradjanstva za ovu ljepu i plemenitu akciju, koju i ovom prilikom preporučujemo najtoplije svima, koji ljube ovu siitnu i sirotnu dječicu.
U tu svrhu položila je i gospodja Ana dra Drag. Novakovića svotu od 100 K, kao na dan smrti svoje prerano preminule ćerke Ivanke. Uprava sirotinog doma izražava ovime plemenitoj gospodji svoju najsrdačniju blagodarnost.

Prilog za beogradsku sirotinju.
Upravi našega lista položio je Gjoška K. Vasiljević, trgovac u Beogradu, prigodom čitanja pomena njegovoj majci Katarini svotu od 100 kruna kao prilog za sirotinju grada Beograda. Svota je privedena svojoj svrsi.

Istorijski kalendar.
Na današnji dan, 24. oktobra 1601. godine umro je u Pragu znameniti danski astronom Tyho Brahe, Brahe je bio u velikoj milosti kod njemačkoga cara i češkoga kralja Rudolfa II (vladao od 1576. do 1612. god.), koji se vrlo rado bavio astronomijom i astrologijom (naročito u ono vrijeme vrlo rasprostranjenom lobožnom naukom o čitanju sudbine iz nebeskih planeta). Tyho Brahe se po želji carevoj doduše upuštao u astrologiju, ali je zato ozbiljno i korisno radio i na polju pozitivne i stvarne nauke — astronomije. — 24. oktobra 1648. god. zaključen je u dva grada, jednovremeno u Münsteru i u Osnabrücku u njemačkoj pokrajini Westfaliji po ovoj posljednjoj nazvani westfalski mir. Ovaj je mir jedan od najznamenitijih u svjetskoj povjesnici, jer je njime zaključen jedan od najstrašnijih ratova, što ih čovječanstvo pamti — tridesetogodišnji rat, koji je trajao od 1618. godine—1648. godine. Rat je bio počeo kao čisto vjerski rat između njemačkoga cara i katoličkih njemačkih vladara s jedne, a novozabranog češkoga kralja Friedricha Palatinskog i protestantskih njemačkih vladara s druge strane, ali je mišanjem Švedjana, Danaca, Francuza i drugih u svom daljem toku dobio isključivo političku boju i postao je takoreći evropskim ratom. Najznamenitije su pojave u tome ratu sa careve strane čuveni češki velikaš i slavni vojskovođa vojvoda Wallenstein (Waldsteinski), koji je njemačkom pjesniku Schilleru dao gradivo za njegovu čuvenu trilogiju „Wallenstein“ (I. „Wallensteinov logor“, II. „Piccolomini (otac i sin)“ i III. „Wallensteinova smrt“), čuveni general Tilly i mnogi drugi, a sa protestantske strane švedski kralj Gustav Adolf, hrabri vojskovođa Ernest Mansfeldski (umro u južnoj Hercegovini ili Dalmaciji; od njega je izreka: „Vojskovođa mora da umre na nogama!“... „Kako se muški umire“), vojvoda Bernhard Sachsen-Weimarski itd. Nekoliko od najpoznatijih bitaka ovoga strašnog rata jesu: Bitka na Biljoj Hori (Bijelom brdu) kod Praga 1620. (8. novembra), gdje je češki kralj Friedrich pobijedjen; bitka na Desavskom labskom mostu (25. apr. 1626. god.) gdje je Wallenstein potukao Ernesta Mansfeldskog; bitka kod Luttera (Lutter am Barenberge) (27. avg. 1626. god.), gdje je Tilly pobijedio protestante koji su bili pod zapovjedništvom danskog kralja Kristijana; bitka na Breitenfeldu blizu Leipziga 17. sept. 1631. god., gdje je Gustav Adolf potukao Tillya, koji je prije toga bio zauzeo Magdeburg, bitka na rijeci Lechu (15. aprila 1632. god.) u Bavarškoj, kuda je Tilly bio odstupio, a gdje ga je Gustav Adolf pobijedio. U bitci na Lechu poginuo je i sam Tilly, bitka na Lützen u opet blizu Leipziga,

gdje je 16. novembra 1632. god. Wallenstein pobijedjen od vojske kralja Gustava Adolfa, koji je tu i poginuo; dvije bitke na Nördlingenu i to prva (6. sept. 1634. god.) u kojoj je po smrti švedskog kralja pobijedjen vojvoda Bernhard Sachsen-Weimarski, a druga (1645. god.) u kojoj je francuski vojskovođa princ Condé pobijedio carsku vojsku; posljednja borba u tom dvinovskom ratu vodila se između Švedjana i carskih četa oko zauzeća tzv. praške Male Strane. Na Westfalskom miru, (u Münsteru je pregovarano sa Francuzima, a u Osnabrücku sa Švedjanima) prije svega je svakom njemačkom vladaru zagarantovano, da prema svojoj vjeri može slobodno uređiti i državnu vjeru u svojoj državi, t. j. vjerska sloboda vladara, bez vjerske zaštite manjina stanovništva („cuius regio, eius religio“) i u opšte su im proširena suverena prava. Svajcarska i Holandija konačno su istupile iz njemačkoga saveza, Švedjani su dobili najvažnije pokrajine na obali Baltičkog mora, a Francuzi najveći dio Alzasa. — 24. okt. 1795. god. zaključena je između Austrije, Rusije i Pruske treća podjela Poljske, kojom je poslije katastrofe Kosciuszzkove kod Macziejowica podijeljen ostatak Poljske. Rusija je dobila Litvu (120.000 kv. km), Austrija tzv. Malu Poljsku sa Krakovom (46.000 kv. km), a Pruska Mazoviju, Podlajhiju i prijestonicu Varšavu (38.000 kv. km). Posljednji poljski kralj Stanislav Avgust živio je od 1796. god., kada je podjela izvršena pa do smrti (12. II. 1798. god.) u Grodnu. — 24. oktobra 1912. god. (po novom) odlučena je kumanovska bitka; pojedinosti tog znamenitog događaja još su u živoj pameti svakom čitaocu.

Simfonijski koncert u Zemunu.
Odbor za staranje o invalidima grada Zemuna priređuje u četvrtak 25. o. mj. u pol 9 sati uveče u velikoj dvorani „Hotel Zentrala“ simfonijski koncert u dobrotvorne svrhe. Koncert izdava beogradska c. i k. garnizonska glazba pod osobnim ravnanjem kapelnika Piro-a. Raspored je veoma obilan i biran. Siedala po K 4.— i K 3.— te lože (za pet osoba) po K 20.— rezervirana su kod c. i k. stožernog odjeljenja vojne glavne gubernije u Srbiji (broj telefona 18). Za beogradske posjetnike ovog simfonijskog koncerta stoji besplatno na raspoloženju naročiti brod, koji će iz Zemuna za Beograd krenuti o ponoći.

Pismima, upućenim na Crveni Krst, ne treba prilagati marke bojne pošte.
Odbor jednog Crvenog Krsta u neutralnom inostranstvu saopštio je, da stanovništvo u c. i k. okupacionoj oblasti pismima upućenim na Crveni Krst u inostranstvo u mnogo slučajeva prilaze marke bojne pošte za odgovor. Upozoruje se stanovništvo, da se ove marke ne mogu upotrijebiti za odašiljanje pisama iz inostranstva u c. i k. okupacionu oblast, nego važe samo za odašiljanje pisama iz c. i k. okupacione oblasti. Za odgovor treba bezuslovno priložiti u tu svrhu u promet stavljeni bonovi za odgovor (Antwortscheine), koje se uz cijenu od 52 helera mogu dobiti kod poštanskih ureda.

Traži se radi prijema novca.
Porodica Sime Trojanovića, Barakera, potrebno je da se odmah javi Davidu Adutu, linaru sa stanom u Vatrogasnoj ulici broj 24, radi prijema novčane pošiljke.

više plašteve koji se prelivahu; a onda zabruji starački orkestar sa drh-tavili harfa. Pevači pevahu kao zbor heruvima, igračice se previjahu kao silfide koje lebde u vazduhu, a dečaci i devojčice sipahu preko njih cvete.

Opijeni i razdraženi gosti još se više pomamiše. Nasta divlja vrliska, smeh i dozivanje, koje oskvrnu nežnu i nevinu muziku. Izgubi se zveket daire; nestade ritma i gipkih pokreta; ponovo zarumeniše se mramorni stolovi vinom; zamirisra opet mirha i bizam; i gosti se pomešaše među decu i igračice.

Klonuo od umora, pića i zasićenosti, Faraon se samo tupo smeškao, držeći nesvesno ruku na zlatnom peharu, koji je nalčio ljudskoj lobanji. Mutnih očiju i sa ukoočenim prstima u gustoj crnoj braći, on je sve to nemarno slušao i gledao oko sebe.

U dvorani nastade još veći nered, vika i razvratne orgije.

Nekoliko zamamnih igračica oknpi se oko Faraona, no on ni jedne ne pogleda. U toj nekoj otupelosti i mamurluku, više od dosade i gluposti nego od zabave, gledao je nekog pesnika s vrlo dugom ridjom kosom, kako je zanosno pevao, previjao se i tankom lirom pratio svoju pesmu. To je bio slavni Orion, vavilonski pesnik, koji je Levantom pučvao i pevao o strašnim bitkama, silnim i bogatim Faraonima i vladarima, o slavnim junacima i besmrtnim pesnicima.

Malo po malo Faraon ga sve pozornije slušao. Održurno zlatni pehar od sebe i mećnu ruku iza uva, da bolje čuje. Ali buka i graja pomamnih gostiju sve je više rasla,

Orion je pevao o nekom slavnom junaku, koji se kao lav borio sa silnim i svirepim Haldejcima i probijao se kroz redove njihove, sekuci ih kao snoplje. Njegov kožnati štit branio ga od kiše otrovnih strelica; ali zato njegov konj nije mogao da podnese bolove otrovnih rana, iz kojih je curila krv — i iznemogao srušio se pod junakom. Ključni od veselja neprijatelji ga opkoliliše sa svih strana, ne bi li ga živog uhvatili. No junak se borio udvojenom snagom. Još mu je samo trebalo da se probije kroz poslednje redove kopljani-ka, pa da se spasi i okiti triumfalnim vencima, koje su vestalinke za vreme prinašanja žrtava plele od mirisnog tropskog cveća i palminog lišća. Ali...

U to nastade u dvorani velika graja, da Faraon nije mogao čuti svršetak pesme. To ga toliko razljuti, uvredi, da je kao ranjen poskočio, iz sve snage udario šakom po stolu i proderao se krupnim glasom:
— Dosta je već jednom! Mekušci! Razbludnici! — Zar tako pošujete svoga vladaoa? Zar ste zaboravili, da je među vama vaš kediv, vaš silni Faraon, potomak bogova, koji raspolaze vašom decom i vašim ženama; koji raspolaze i samim životom vašim!...

U času se sve stišalo. U tom prvom iznemadnom trenutku niko se nije ni makao; kako je ko primakao čašu usnama, kako je ko držao u zagrljaju devojčice ili igračicu, onako je i ostao; samo je sa njihovih lica nestalo smeha i veselja. Svi su uplašeno upirali pogled u Faraona, koji je kao kakva namrgodjena statua nepomično stajao i sevajući očima streljao oko sebe.
(Nastaviće se.)

gati plen u oružju i dragocenostima čuvaće se kao trofeja na večnu uspomenu pobeđe. A vrhunac trijumfa biće sama smrt ranjenog kralja haldejskog, koji će poginuti od helebarde svog najvernijeg podanika.
Nije prošlo mnogo vremena, i Faraon je potpuno ozdravio. Kako je bio još mlad, u najboljoj snazi, počeo da provodi bezbrižan i raskalašan život.
Ni danju ni noću u njegovom ogromnom prekrasnom dvoru, okružnom hipostilom od porfirnih stubova, nisu prestajale gozbe, pijanke i bezumne orgije. Čitave čete hetmana, skriba, dvorjanika, rizničara, perjanika, čauša, binjegdžija, ulaka, sokolara, ulizica i čankoliza pratile su ga na svakom koraku, i pazile na svaki njegov mig. A on, nepobedivi Faraon, bio je gord i ponosan kao lav, a strog i bezdušan kao tiranin.
Za jedne pijanke tako, kad Faraonov dvor sav blistaše od sjaja i ras-koši, kad se kroz arkade belih stubova, sa ukusnim kapitelima i tvrdim temeljem od bazalta, orio razvratan krikot i divlje veselje; kad se u glavnoj dvorani kao u kakvoj šumi od mirisnih aktana sa grozđastim cvetovima, sago-palmama sa zrelin, slatkim plodovima, crvenim bazamet-ružama i tankim izrezuckanim akatusovim lišćem — širio razdražljiv bizamov dim i sladak, opojan miris ambre i krokusa; kad se izvršile sve dvorske ceremonije i ukočene svečanosti; kad se izredjaše sva raznovrsna jela i pića — zapovedi Faraon: da dodju pevači i igračice sa korom staraca koji udarahu u harfe.
Na te reči zaori dvoranom:
— Da živi Faraon! — i mahnitom pjeskanju i veselju nije se znalo kraća.

Prodaja sira i suvog mesa.
Opština grada Beograda nabavila je u unutrašnjosti izvjesnu količinu sira i suvog mesa radi snabdjevanja građanstva istima i juče je već prodavala na Velikom Trgu građanstvu na ličnu upotrebu. I sir i suvo meso mogli su se dobiti prema broju članova u porodici. Sir je prodavan po cijeni od 7 kruna po kilogramu, a suvo meso po 10 kruna kilogram. I sir i suvo meso prodavaće se i danas na Velikom Trgu.

So.
I danas prije podne prodavaće građanstvu s o za ličnu upotrebu prodavnica životnih namirnica opštine grada Beograda u Bitoljskoj ulici, gdje mogu oni, koji istu nisu dobili za ovaj mjesec, uzeti.

Potrebni fenjeri.
Opština grada Beograda potrebno je odmah 50 komada fenjera sa lampom za petrolej. Lampe moraju biti normalne veličine. Sa ponudama potrebno je obratiti se tehničkom odjelenju opštine grada Beograda.

Vijesti iz unutrašnjosti.

Zabranjeno pecivo rakijske.
Javljaju nam iz Banje Jošančke, da je iz opštine Baljevca prijavljeno vlasti devet lica, koja su u posljednje vrijeme na suprot postojećoj zabrani pekli rakijsku od šljiva.

Požari.
Kmetu sela Ozrena Vitomiru Novakoviću u izgorjela je 3. o. mj. cijela kuća zajedno sa po 500 kg. pšenice i kukuruza i jednom volovskom kožom. Požar je buknuo iz kuhinje do kuće, u kojoj je žena Vitomirova na velikoj vatri pekla jagnje. Predsjedniku opštine šoračkovekske blizu Gornjeg Milanovca, Jovanu Pavloviću, izgorjela je ovih dana ostavina u vuni i odjelu u jednoj komori u vrijednosti oko 8000 kruna.

Vuci rastrgli 15 ovaca.
U Donjem Dubcu napali su vuci jedne noći stado ovaca tamošnjeg stanovnika Mihajla Karadžića, te poklali i djelimično prožderali 15 komada.

Kradja.
Tihomir Mladenović iz Latca ukrao iz stana tamošnje stanovnice Rose Miladinović 300 kruna. Oružništvo je predalo krivca čačanskom okružnom sudu.

Narodna privreda.

O povrtarstvu.

O obradivanju i priugotavljenju zemljišta.

Zemlju obradujemo poglavito zato, da je izdrobimo i smrvimo, da može vazduh i vlaga u nju bolje prodirati. Ovaj se posao izvršuje s proljeća u cijelom skoro povrtnjaku, kad se hoće sve da zasije i zasadi.

U nesmrvljenoj zemlji nebi se moge njezne žilice našega povrća dobro razviti, a zbog toga nebi moglo povrće dobro ni napredovati. Biva, da se i ljeti mora po nekoja leja prekopati, kad se n. pr. jedan usjev šnje skine, pa hoće drugi da se usije i usadi.

Prekopavanje s jeseni, vrlo je nužno, kad je zemlja teška; tako izdroljena zemlja, ma i najteža bila, može preko zime dobro da izmrzne i da se umekša. S jeseni valja zemlju do 30 centimetara duboko kopati, pa je ostaviti u velike grude da prezimi. Pri ovom poslu vade se ujedno i žile višegodišnjih travuljina, naročito pivine, jer ako od ove trave i jedno okce samo u zemlji ostane, izliće na novu i smetaće pitomom povrću.

Ako je zemlja ponorita, onda će dobro biti da se svake 6.—8. godine prevrvi, jer će na taj način doći donja, odmožena zemlja na više, a oslabljena i iscrpljena gornja zemlja, prevrne se tada na niža. Ovako, 60—90 centimetara duboko prevrvena zemlja, jako uplviše na snažno razviće vaskolikog povrća.

Pri ovom poslu treba trijebiti kamenje, zubaču, velike gljiste itd. — Gdje je moguće, ondje valja s jeseni zemlju prerivati, jer će tada zimnja vlaga bolje u zemlju prodirati, i u njoj se duže održati, a i zemlja će se s proljeća, bar za 8 dana, ranije zasijati moći.

Okopavanje je nužno ondje, gdje povrće podalje jedno od drugoga stoji, tako, da se između njega može motikom raditi i od travuljine čistiti; ili, da se po potrebi rastroši okorjela zemlja, da bolje prodiru vazduh i vlaga. Ovo trošenje zemlje naročito je onda nužno, kad plaha kiša udari, pa odma za tim žestoko sunce sine, te se površina zemlje kao neka ploča okore.

Ako se poglavito okopava za ulamanjivanje travuljina, onda se mora dočekati žarko i suvo vrijeme, da izbačena travuljina na žestokom suncu odma uvene i izumre; na to je nužno paziti

kod travuljina, koje u busu rastu, jer, ako se u presjeku, a od zemlje dobro ne očiste i ne otrese, no samo prosto prevrnu, one će poslije 8 dana opet izbiti, ako se samo malo vlage dočepaju, ili ako na skoro kiša padne; one se samo do prve prilike pritaje. Gdje je god moguće, valja travuljinu pokopiti na jednu gomilu, pa ako je suva, spaliti je, ili baciti na bunjište da istrune.

Nikad ne treba travuljinu dole ostaviti da naraste, da u sjeme dodje, jer onda nikad nećemo biti golovi sa kopanjem i plijevljenjem, a poslovi se sa strešenim sjemenom svake godine množe. To je naravno, da nije moguće travuljinu sasvim iskorjeniti, jer mnoge od njih zadržte svoju klicavost više godina i pod zemljom, pa se svake godine pri priredjivanju zemlje izdižu na više i prokljaju; ali se postojanim trudom može bar to učiniti, da se redje ukazuju.

Ogrtati se može ujedno s okopavanjem, i ono se čini, ili da se povrće na mjestu bolje utvrdi i da pravo stoji, ili da se žile, koje površno rastu, zemljom bolje obaspu i prikriju, da se od žestokog sunca očuvaju i da iz one zemlje više rane sebi pribave, kao n. pr. krumpir, celer, neke vrste cvjeka itd. — Svako od ovog povrća naplaćuje onaj maleni trud ogrtanja česće i dupim rod, samo se mora preko ljeta česće ogrtati. Ovako ogrtano povrće daleko je manje izloženo škodljivom uplivu suše.

Poravnjivanje. Kad se zemlja prekopa, onda se velike grude motikom, a manje grabljama usitne i zemlja poravnjuje. Za laku zemlju i ne treba motika, dovoljne su samo grablje, i to sa drvenim zupcima, a za tešku zemlju, valja da su zupci gvozdjeni. Za taj su posao one grablje najbolje, u kojima zupci 5 do 6 centimetara razdaleko stoje. Sa ovakim grabljama lijepo se zemlja može poravniti i usitniti.

Ako je zemljište veliko, te se plugom preoralo, onda se najprije drljačom predrija, i tek pošto se na leje podijeli, onda se sitni i ravna s malim grabljama; a pri kopanju s ašovom, odma se i grabulja.

Ima baštovana, koji najprije sve ukopaju, pa onda grabuljaju; ali je mnogo bolje da se komad po komad prekopa, pa odma i grabulja, jer se dočnije ne mora prekopana već zemlja gaziti.

Kad je leja na ovaj način poravnjena i priugotovljena, onda se može sjemenom zasijavati, ili rasadom zasadjivati. Sjeme treba poslije sijanja opet grabljama zagrabljati. I ovdje se iziskuje vješina, da se ne bi sjeme, povlačenjem grabulja, na jedna mjestu nagomilalo, a da druga mjestu prazna ostane, nego ga treba, u koliko je više moguće, podjednako razgrnuti. Kad zemlja između zubača od grabulja jednako i lako prolazi, mnogo će se jednačije sjeme po leji podijeliti; a kad se zemlja pred zupcima gomila, nikad se sjeme podjednako podijeliti ne može.

Ako se može odma posije kopanja grabljati, to je mnogo bolje, je se time mnogi posao ušteduje. Jer, kad se ne grabulja odma poslije kopanja, onda se grude, ako na skoro suša naiđe, kao kamen štvrnu, te se prije grabuljama moraju motikom trošiti, razbijati, pa onda tek grabljati, — a to su odma dva posla.

Cijene stoci u Hrvatskoj i Slavoniji.

Po kilogramu žive vage bile su u prvjoj polovini mjeseca oktobra ove cijene stoci i svinjama u Hrvatskoj i Slavoniji:

1. u županiji ličko-karavaskoj: volovima od K 3.40 do 4.50, bikovima od K 3.20 do 4, kravama od K 2.20 do 3.80, junicama od K 2.40 do 3.90, teladi od K 2.50 do 4.50, ovcama od K 3 do 4, kozama od K 3 do 4, svinjama (debelim) od K 6 do 6.80, (mršavim) od K 5.50 do 6;
2. u županiji modruško-riječkoj: volovima od K 3.60 do 5, bikovima od K 3.20 do 4.40, kravama od K 3.60 do 3.90, junicama od K 3.20 do 4, teladi od K 3.60 do 6, ovcama od K 3 do 5, kozama od K 3.50 do 4, svinjama (debelim) od K 6 do 6.80, (mršavim) od K 5 do 6;
3. u županiji zagrebačkoj: volovima od K 3.80 do 5, bikovima od K 3.60 do 5, kravama od K 3.40 do 5, junicama od K 3.40 do 4.50, teladi od K 2.90 do 5, ovcama od K 2.40 do 5, kozama od K 2.50 do 4.10, svinjama (debelim) od K 5.50 do 6.80, svinjama (mršavim) od K 5 do 6;
4. u županiji varaždinskoj: volovima od K 4.50 do 7, bikovima od K 4 do 4.50, kravama od K 3.50 do 6, junicama od K 3.40 do 6, teladi od K 3 do 5, svinjama (debelim) od K 5.80 do 6.80, (mršavim) od K 5.60 do 6;
5. u županiji bjelovarsko-križevačkoj: volovima od K 3.90 do 6.20, bikovima od K 3.60 do 5.20, kravama od K 3.50 do 4.90, junicama od K 3.60 do 5, teladi od K 3.20 do 5,

svinjama (debelim) od K 5.80 do 6.80, (mršavim) od K 5.60 do 6;

6. u županiji požeškoj: volovima od K 3.60 do 4.50, bikovima od K 3.60 do 4.50, kravama od K 3.40 do 4, junicama od K 3.40 do 4, teladi od K 3 do 5, ovcama od K 3.60 do 5, kozama od K 3.60 do 4, svinjama (debelim) od K 6 do 6.80, (mršavim) od K 5 do 6;

7. u županiji virovitičkoj: volovima od K 3.80 do 6, bikovima od K 3.60 do 4.20, kravama od K 3.70 do 4, junicama od K 3.80 do 4, teladi od 3 do 4, ovcama od 4 do 5.20, kozama od K 3 do 4.50, svinjama (debelim) od K 5.50 do 6.80, (mršavim) od K 5 do 6;

8. u županiji srijemskoj: volovima od K 4 do 4.50, bikovima od K 4 do 4.50, kravama od K 3.90 do 4.40, junicama od K 3.80 do 4.40, teladi od K 3.20 do 5, ovcama od K 4 do 5, kozama od K 4 do 5, svinjama (debelim) od K 5.60 do 6.80, (mršavim) od K 5 do 6.

Više gospodarsko (poljoprivredno) učilište u Osijeku.

Kako se iz izvješća posljednje glavne skupštine osječkog Gospodarskog društva razabire, uštedilo je to društvo na pristojbama za nabavu modre galice, koja je pojeftinila, K 85.000. Taj iznos predložio je upravni odbor, da se upotrijebi za osnutak više poljoprivredne škole u Osijeku. Taj fond dotiraće Gospodarsko društvo od godine do godine — a primaće se i doprinosi za taj fond — tako, da kad bude dostatno sredstava, otvoriće se spomenuta poljoprivredna škola.

Divlji kesten kao hrana za stoku i svinje.

Grkoča, što se nalazi u divljem kestenu, uzrok je, da ga životinje, a naročito konji, nerado jedu. Radi toga se mora kesten davati stoci i svinjama uz drugu krmu i s početka u malim obrocima. Svjež divlji kesten sažrvnja se ili zdrobi i daje se dnevno: svinjama prema veličini 1/2 do 2 kilograma, kravama 2 1/2 do 5 kg., volovima kod tovljenja 5—10 kg, a ovcama 1/2 kg. Grke sastavine nijesu nezdrave, nego naprotiv za probavu korisne, pa se preporuča davati kesten stoci, kada je hranimo vodenastom krmom (n. pr. repom, krumpirom, tikvama i t. d.), jer sprečava proljev. Veće količine nego je gore spomenuto, zatvorile bi stoku, a kod konja prouzročile bi i bljuvanje. Kad se divlji kesten dobro skuha i voda odlije, može se davati i u većim količinama, jer se grke sastavine kuhanjem odstrane, pa ga sad životinje i radje jedu. Da se divlji kesten preko zime ne pokvari i ne popljesniv, treba ga u pušnicama osušiti.

Adela Milčinović:

Nedjina ljubav.

(Nastavak).

Poslije se ženo sljedeće: Kad sam se jednoga dana vraćala iz škole, ugledam Edu, kako se sprema, da se čamcem preveze na drugu stranu.

Sjetila sam se, da mi je baka zabranila ići s Edom, jer da se ne pristoj, da se djevojke družu s djecacima. Ali moja želja, da se prevezem preko rijeke, bila je tako jaka, da sam načas zaboravila tu zabranu i snišla u čamac. Na koncu, što je na tom? — mislila sam — za pet sam časaka preko, a ne mora baka baš sve znati. Bilo je to prvi put, da sam htjela nešto zatajiti.

Veselo sam i bezbrižno unšla u sobu, kad li me baka, koja se sakrila za vratima, uhvati za ruku, zaključa vrata i stade šibom mlatiti. Još nikad je ne vidjeh takove. Drhtala je po čitavom tijelu a ruka, u kojoj je držala šibu, tako joj bila klonula, da se šiba jedva doticala moje suknje. Tek iz priglasenih povika razbrala sam, da me je netko vidio, gdje se vozim u čamcu preko rijeke i rekao joj, da se s „dečkima potepujem“.

Od toga mi je dana i baka postala daleka, a ja sam stala razmišljati, zašto li mi se brani družiti s Edom i što se to preda mnom krije. A da se nešto krije, da jest nešto tuj čega ja ne shvaćam, o tome me uvjerilo ono nekoliko riječi, što sam ih jednom shvatila iz tetkinoga razgovora s bakom: „treba je čuvati“.

Njasm znala, što je to od čega me treba čuvati, ali nije dugo potrajalo, pa mi se i ta tajna otkrila.

Bilo je na sam Uskrs. Kako već spomenuh, ja i Regica bile smo narezdružive, ali u posljednje me doba nije baka k ujoj mnogo puštala. Zašto — to nisam znala. Prvi je dan Uskrsa bila Regica kod mene, jer se baka strogo držala staroga običaja, da se bar prvi dan blagdana ne smije od kuće. Za drugi smo ju dan nekako namolile, te sam ga smjela provesti kod prijatelj-

ce. U nje je bilo više mlađe braće, pa smo se tako lijepo zabavili, te nismo ni opazili, da je već pao mrak.

Upravo kad se njeni roditelji spremaše, da će me sprovesti kući, otvore se vrata i na njima se ukaza tetka. Bijesno me pograbi za ruku i izvede. Cijelim putem nije prozborila, a ja sam sva drhtala s nekog nepoznatog straha.

Sjećam se, da mi je kad smo stigli kući, bio skinut zastor sa one nepoznate tajne i to tako brutalan način, da mi je još i sada, kad se toga sjetim, gorko u duši. Znam, da sam onda mnogo plakala, znam, da je onda u meni prestalo živjeti bezbrižno, veselo djetete, a stao se javljati kukavac čovjek.

II.

Tetka moja nije bila škrtka iako je o svakom novčiću vodila tačan račun. Kad sam svršila višu školu, odlučih me poslati u Zagreb, da izučim za učiteljicu, a da budem sačuvana od „pokvarenosti svijeta“, smjesti me u samostan. Različito je, kako samostanski život djeluje na mladu dušu. Promatrala sam svoje drugarice, koje su, kad smo se prve godine sastale, bile sve najednake. A kako se to vremenom mijenjalo! Ona vječna molitva, post, česte ispovijedi, pa beskonačne prodlike o gnusobi svijeta, grijehu, djavolu, koji neprestano obilazi, da zavede slabe duše, pa vječite denuncijacije, onomnina pisma, kojima se javlja, što je ta i ta externa učinila, pa zatim istrage, preslušavanja, grožnje i kazne — sve to nije moglo proći, a da ne ostavi tragova u dječjoj duši. Slabe, bojažljive prirode, utekle bi se molitvi. U onom vječitom strahu pred paklom i u vječitoj bojazni učinili samo jedan korak, pomisliti jednu misao, a da uza to ne osjete strah: nije li to grijeh? — postadoše automatima, koji su u smu i na javi micali usnicama, šapćući molitve.

Sjećam se Anđele Blažičeve, koju su nam sestre postavljale uzorom, ma da je inače bila slaba učenica. Ovisoka, slabašna crnka vječito je klečala pred oltarom Majke Djevice, uzdignutih, sklopljenih ruku. Dok sam ju gledala činilo mi se časom, da čitavu svoju dušu stavlja u molitvu, a onda sam opet vidjela samo golem strah, strah pred nečim nepoznatim, ali to strašnim. I dok sam ju gledala onaku, kako joj laloke smalaksavaju, a usta se posvema osušila i zaludu ih kuša ovlaziti jezikom, kad u ustima nema više sline, pa hvatajući dah poput ribe jednako nastavlja moliti — svaki sam čas mislila, da će se srušiti i izdahnuti.

Druge, vanjskim utjecajima manje pristupačne prirode, koje se znadu svagdje snaći, koje znadu računati s prilikama, postadoše čemjerne. Kad je trebalo moliti, molile su skrušeno, kao angeli. Kad bi prošla koja učiteljica, takvom su joj odanošću celivale ruku, da je bilo teško posumnjati u njihovu odanost — ma da ih nije nimalo smetalo šapnuti joj za leđima: kolera! To su sretno prirode, koje znadu uhvatiti život s prave strane.

Ja sam samo gledala široko otvorenih očiju, da mi ništa ne izmakne i po malo se u meni stala javljati mržnja. Ja sam počela mrziti ljude, jer su tako beskarakterni, prevrtljivi, lažljivi. Zamrzila sam svijet, onaj gadni, crni svijet kako su nam ga prikazivali u onim bezbrojnim propovijedima. Ali najviše od svega mrzila sam tijelo. Da mi je bilo moguće, ja bih bila smrvila svoje tijelo, zgazila ga u prah. Oh, kako sam ga silno mrzila! I tako je ta mržnja bila jaka, da me još i sada obuzela, ma da su se moje misli od onda sasvim promijenile.

(Nastaviće se.)

Poslijednje brzojavne vijesti.

Izvjestaj njemačkog vojnog vodstva.

Kb. Berlin, 23. oktobra.

Zapadno bojište:

Front prijestolonasljednika Rupprehta bavarског:

Borbe, koje su se razvile juče u jutro u Flandriji između Draaiganka i Poelkappelle, trajale su do uveče. Prema nadjenim naredjenjima bila je svrha francusko-engleskim napadajima prodrijeti dva do dva i po kilometra iza naših prednjih linija. Neprijatelj, koji je ispočetka samo na južnom rubu houthoullsterske šume prodro nešto dublje u našu odbranenu zonu, odbačen je protivnapadajem natrag. Ni privedenim pojačanjima nije neprijatelj mogao da proširi svoju neznatnu dobit na zemljištu, koja iznosi najviše 300 metara dubine i 12.000 metara širine. Kod Poelkappelle je u borbi, koja je naginjala čas na ovu čas na onu stranu, održana ili natrag zadobivena pred-

nja linija naših poput lijevaka izgradjenih položaja protiv jakih prije podnevnih i uveče ponovo nastavljenih napadaja. Na ostalim je mjestima napadačkog fronta neprijateljski narsrtaj potpuno osujećen.

Napadaji duboko nanizanih neprijateljskih četa bili su upereni protiv odsjeka fronta s obje strane Gheluvelta. Ovdje je naše odbranbeno djelovanje slomilo snagu engleskog udarca. Englezi nijesu ni na jednom mjestu mogli doprijeti do naših zaprijeke. Francuzi i Englezi pretrpjeli su u našoj protiv borbenog područja koncentrisanoj vatri teških krvavih gubitaka, a u našim su rukama ostavili izvjestan broj zarobljenika. Jučerašnji dan bitke u Flandriji donio nam je potpun uspjeh.

Front njemačkog prijestolonasljednika:

Topnička bitka sjeveroistočno od Soissons-a nastavila se, nakon što je za maglovitog jutra kod nezatnije vatrene djelatnosti dolazilo samo do francuskih izvidjačkih napadaja, u podne opet prnom žestinom. Upotreba je municije svijlu kalibra dosegla uveče u borbenom području između ailettske doline i Braye silovitiju visinu. Kod nastupa tame neprijateljska je vatra popustila, da od ponoći na ovamo naraste do trajnog bubnjarskog djelovanja. Prvom zorum započela je jakim francuskim napadajima pješadijska bitka.

Na istočnoj obali Maase zauzele su ostfrieslandske čete i djelovi jednog jurišnog bataljuna poslije izvrsne vatrene pripreme na juriš visinu 326 jugozapadno od Beaumonta. Privedeno je više od 100 zarobljenika.

Istočno bojište:

Ukupni plijen operacija protiv ostrovlja u riskom zalivu iznosi 20.130 zarobljenika, preko 100 topova (među njima 47 teških brodskih topova), nekoliko revolverskih topova, 150 mašinskih pušaka i sprava za bacanje mina, preko 1200 kola, 2000 konja, 30 automobila, 10 letilica, 3 državne blagajne sa 365.000 rubalja, velike zalihe na opskrblnom i ostalom ratnom materijalu.

Između Baltičkog mora i Crnoga mora nije nigdje došlo do većih borbenih djelatnosti.

Macedonsko bojište:

Kod kišovitog vremena prije podne je skroz popustila borbeno djelatnost. Uveče je ona opet zadobila na žestinu kod Bitolja, u zavijaku Crne Reke i na zapadnoj obali Vardara do dojranskog jezera.

Prvi zapovjednik glavnog štapa pl. Ludendorff.

Ruska baltička flota internirana u Svedskoj.

Kb. Stockholm, 23. oktobra.

Zastupnik lista „Tribuna“, koji izlazi u Chicagu, Bennett, brzojavljajući svome listu: Ruska je flota zaključila, da u botniškom zalivu pobjegne na švedsku stranu i tako izbjegne opkoljenju, koje joj prijete, U Švedskoj će ruska flota biti internirana dokle god se ne svrši rat. Posade ratnih brodova imale bi se zbog opskrbnih poteškoćaka povratiti u domovinu.

Zimsko pozorište

(Prije Boulevard)

Ulaz sa strane Zmajevе ulice.

Danas

u 8 1/2 sati u veče

VELIKA

PREDSTAVA

fenomenalnog rasporeda zimске sezone.

Nedjeljom poslije podne sa znaino spuštenim cijenama.

CIJENE OGLASIMA:

Osmina jednog milimetarskog retka (42 mm široko) staje . . . 10 helera
Pripisano: Petina jednog milimetar. retka (70 mm široko) staje . . . 40 helera
Bilješke: Petina jednog štamparskog retka (70 mm široko) staje . . . Kruna 4
Mali oglasnik: Jednostavna riječ 5 helera, sa masnim slovima 10 helera.

MALI OGLASI

Primaju se: Knez Mihajlova ul. 38.

CIJENE OGLASIMA:

Osmina jednog milimetarskog retka (42 mm široko) staje . . . 10 helera
Pripisano: Petina jednog milimetar. retka (70 mm široko) staje . . . 40 helera
Bilješke: Petina jednog štamparskog retka (70 mm široko) staje . . . Kruna 4
Mali oglasnik: Jednostavna riječ 5 helera, sa masnim slovima 10 helera.

Dentista F. B. Brill
Beograd.
Makedonska ulica broj 5.
(do pošte)
„Amerik. specijalista“

„ZUBE“ vještačke u zlatu
i u koutuku samo se u
mome ateljeu izrađuje po
najboljem originalnom
amerikanskom sistemu. Pri-
mam od 8-12 i 2-6.
823-1

ZUBNI LEKAR
KRISTINA ORLUŠIĆ
stanuje Terazije br. 9.
1. sprat.
Ord. od 8-12 prije podne.
i od 2-6 poslije podne.
33128-1

Dr. ČIRA B. PANIC
Ijekar cjelokopnog liječarstva,
liječ.
Polne bolesti
Bolesti grla, nosa i ušiju.
Ordinira od 1-3 s. po podne.
Stan: Kraljice Natalije br. 3.
33135-1

Specijalista za kožne i vene-
ricne bolesti
Dr. Milivoje G. Cermanović
prima od 1-3 poslije podne.
Kralja Aleksandra ul. 84.
33475-1

Kupovine i prodaje.
Prodaje se dječja kolica
bela očuvana. Ista se raskla-
paju i kao fižaker za vožnju.
Hilendarska ul. 16. 33491-2

Još kroz 2 dana
dajem sapun užički, na veću
količinu i uz solidnu cijenu,
u hotel Post, kod portira
33488

Zbog seobe
prodaje se povoljno: jedna
turska salonska garnitura, je-
dan harmonium, dječja koljev-
ka i dječji krevet. Ponude pod
znakom „Turski 597“, admi-
nistraciji ovog lista. 33496-2

Veću količinu luči
ima na prodaju. Može se vi-
djeti i cijenu saznati Jug-Bog-
dan ulica br. 16. 33499-2

Šilera odlične kakvoće
ima na prodaju u Hristićevom
vinogradu Topčidersko-brdo 12.
33506-2

Gramofon
na prodaju. Uplatiti u Pop Lu-
knoj ul. 12, prva vrata lijevo.
33504-2

Kupujem Koks
ko ima Koks a ne može ga
upotrijebiti, neka se obrati:
G. Fižeru
Farbaru Beograd, Obilićev
Venac br. 35. 33505-2

Klavir
Prodaje se u Studeničkoj ulici
br. 5. 33503-2

Stanovi.
u Brankovoj ulici
br. 26 sa više so-
ba i s jednim dućanom (ra-
dionicom) izdaje se odmah pod
kirijom. Uplatiti u Bitoljskoj uli-
ci br. 20. 33433-4

Traži se
od novembra elegantno na-
mještena soba u centru varoši.
Ponude u administraciji ovog
lista pod „Fretwilliger 592“.
33495-g

Stan od 3 do 4 sobe
sa ostalim sporednostima i
električnim osvjetljenjem, tra-
žim u centru varoši od 1 no-
vembra po starom kalendaru.
Javiti g. Živojnu M. Simiću
advokatu, Bitoljska br. 59, od
8-9 prije i od 2-3 poslije
podne. 33438-4

Traži se elegantan stan
od 4 sobe za ovdšnjega
lekaru, u centru varoši.
Ponude na adresu Jevremo-
va ulica 40. 33458-4

STAN
Elegantno namješten stan,
sa 1-2 sobe, električnim osvje-
tlenjem glasovinom i kuhinjom,
izdaje se u Svetog Save ulici
br. 21. Može se vidjeti svak-
og dana poslije podne.
33470-4

Izdaje se pod kirijom
jedna elegantna soba sa za-
sebnim tuškom, svima udob-
nostima i posivom. Za oba-
vještenje obratiti se uredništvu
ovoga lista pod znakom „Ele-
gantian 594“. 33469-4

Više stanova
većih i manjih u ulici Cara
Uroša br. 65, na dunavskom
kraju, izdaju se pod kirijom
odmah. Za uslove upitati u
kafani u istoj kući. 33507-4

Izdaju se
pod kirijom kuću Birčaninovu
ulici br. 38, od 1. novembra
o. g. Za uslove upitati Luku
Marčića, Rudarska (Katićeva) 3.
33501-4

Razno.
Starti Čevabdžija
Josif J. Koen
svakog dana peče čevabčice
za meze mojsljevcima i osta-
lim prijateljima, koje moli da
gđ posjete u kafani kop „Ra-
jića“ na Velikom Trgu br. 4.
33425-5

PIANINO
želila bi uzeti u najam uz
novčanu mjesečnu oštetu ili
prema dogovoru i za namir-
nice. Reflektanti neka se jave
u Gundulićevoj ulici broj 15.
33487

Izgubila mi se krmaca,
teška 40 kila, ko je nadje ne-
ka je preda Grčkom poslan-
stvu, Miloša Velikog ulica br.
45, gde će dobiti nagradu.
33493-5

Krojačica
vješta sa mnogo ukusa traži
se u kući. Upitali pod „kro-
jačica 598“ u administraciji
ovog lista. 33502-3

Traži se:
lijep stan sa 4 sobe, predso-
bjem i ostalim udobnostima u
sredini varoši, potreban je od-
mah. Obratiti se uredništvu
ovoga lista. Pod znakom „Il-
jep 585“. 33418-4

Jedna od novih kuća
sa četiri sobe, predsobjem
kuhinjom, smočnicom, sobom
za mladije, odjeljenjem za pra-
nje rublja, potpuno zasebna,
izdaje se pod kirijom u Bitolj-
skoj ulici. Obratiti se Ratarska
ulica 24. 33459-4

Pod kirijom
Izdajem jedan zaseban stan
sa 6 odjeljena u Studeničkoj
ulici 44. Miso Z. Jovanović
advokat. Kosmajaska ulica 10.
33410-4

KORESPONDENCIJA.
Jovanu Premoviću Gene-
va, za Zdravka B. Solomona,
Lausanne Avenue Rambert 24.
Molim Saloma Russo, svešte-
nika, da me izvjesti kako se
nalaze Sabetaj i Bilil Avišez
iz Prištine, za njih će dobiti
tačan izvještaj kod Davida
Kohen Benardouth, Salonique
Yall-Capon (Palléo Telonia 14).
Od moje familije kao i nje-
gove. Pozdravljam gosp. Sa-
loma Russo, vas poštujem i
cijenim. Nisim Josef Avišez,
Beograd, Princ Evgenija 9.
33452-8

Vukašin Antonijević rez.
polporučnik izvještava svoju
ženu Savetu, selo Mačkovac
srez kosmajski, da je zarob-
ljen i da se nalazi dobro. Moli
prijatelje i poznanike, da ovo
dostave i neka se javi oglasom
preko Beogradskih Novina.
33478-8

Jovanu Premoviću Gene-
va, da dostavi Stevi Aćimoviću
Geneva. Izvještaj od g-dje
Leonore sie zacijelo dobili.
Javite Toši, da mu mali bo-
luje od reome u zglavcima,
ujedno vas molim poradite da
mi Toša što skorim novaca
pošlje. Petar Mohačanin, Mu-
tapova ulica 44. Beograd.
33477-8

Jovanu Premoviću Gene-
va, da dostavi Stevi Aćimoviću
Geneva. Sa zahvalnošću
vam javim da sam primila
pošljku od 192-50 krune a za
račun g-dje Vide Jurišić. Sa
molbom da me i drugom pril-
ikom ne zaboravite ostajem
zahvalna Danica Dim. Grčić
udova, Stara Crkvena 39.
33468-8

Jelena Petrović javlja svima
srodnicima i prijateljima da je
brat Gruja Peleć na dan sv.
Save ove god, u Osijeku nakon
nagle smrti sahranjen. Ostav-
ština ne može se riješiti jer
se kećer Ružič boravak ne zna.
Jelena Petrović Zagreb.
A-2761-8

Jovanu Premoviću Gene-
va, da dostavi Milovanu La-
zareviću. Moli brat Čedomir
Milanović nije mi se nikako
javio. Molim pronadjite ga,
da li je živ. Živan Milanović,
Trbušnica, okrug beogradski.
33490-8

Jovanu Premoviću Gene-
va. Molim, da izvjestite Sta-
noju A. Nikolića, mašinista,
rez. podnarednika telei. čete
ovo: Dragi Stanoje! Dobili
smo Tvoju kartu i radujemo
se, što si zdrav. Svi smo zdravo,
samo je naša Mica umrla
prije godinu i po u Čačku.
Ignjat nije kod kuće. Javi, da
mi se plata šalje na Kosmaj-
sku ulicu 32. Raspitaj i javi
za Zartju. Mnogo pozdrava od
sviju, a najviše od tvog oca,
Dace, Ljube, Nađe i tvog Petra
Radojića, mašinista, Kosmaj-
ska ulica 32. 33494-g

Jovanu Premoviću Gene-
va. Rješajem Beogradskog
okružnog suda od 26. Avgusta
1914. god. No. 22.935 dosu-
djena mi je invalida za mene
i sedmero djece u 360 dtn.
godiš. Molim vas poradite, da
mi se invalida pošalje, jer ni-
sam primila ništa od Septem-
bra 1915. god. S poštovanjem
Draga udova Petra Nikolića
iz Keskna, poginulog vojnika
3. čete 2. bataljona, 7. puka
II. poziva. Resnik. 33494-8

Jovanu Premoviću Gene-
va, da dostavi Aći Dimicu,
Casse M. B. 3064, za Gjoku
Vasojevića činovnika mono-
polskog. Sa djecom stigoh
zdravo kod Katic. Gledaj iz-
rad, da mi se plata pošalje,
jer ti moje prilike znaš. Svi
te mnogo pozdravljam. Dara
Marković i djeca. Stara Cr-
kvena ulica br. 39. Beograd.
33492-8

Jovanu Premoviću Gene-
va, da dostavi Stevi Aćimoviću,
Geneva. Molim vas naj-
uključije, poradite, da mi se
pošlje novčana pomoć, jer se
nalazim u oskudici. Radila
sam u Monopolu duvana kao
radnica četrdeset godina, a
pri tom sam stara 58 godina.
Unaprijed blagodari „Persa Pe-
trović, Prištinska 41, Beograd.
33485-8

Jovanu Premoviću Gene-
va. Molim izvjestite me za
Aleksandra Starinčevića ro-
dom iz Rogatce, koji je još
godine 1915. nestao, i od tada
nismo o njemu ništa čuli.
Unaprijed blagodari Marica
Tasić, Vardarska ulica 30, Beo-
grad. 33383-9

Jovanu Premoviću Gene-
va, da dostavi Avramu Hajim,
Lozana. Mi smo u velikoj bri-
zi, što nam se dugo ne javljaš
Molim javi nam se odmah, jer
nas tvoje nepisanje ubija. Tvoj
otac Hajim Avramović, Beo-
grad. 33482-8

Jovanu Premoviću Gene-
va. Molim saznajte od Radmila
Petrovića i mene izvjestite o
mome mužu Vlahju Miletiću,
kafedžiji iz Svilajnc, da sam
njegove četiri karte primila i
da sam zdrava. Radnju istu
radim. Moja je familija zdrava.
Za njegovu ništa neznam, ne-
ka mi piše kao do sada. Mo-
že i preko Svilajnačke pošte.
Neka nas tačno izvjesti za
Stevu Kitića, da li je živ. Ako
je umro neka javi, da znamo.
Javite nam preko Beogradskih
Novina. Nadežda Miletić, Svi-
lajnac. 33481-8

Jovanu Premoviću Gene-
va. Molim da izvjestite, da li
je živ moj muž Živan Bošnjak-
ović iz Senaje. Još se nika-
ko nije javio. Blagodarna Ste-
vana Srežjaković, Senaja, srez
gročanski, okrug beogradski.
33465-8

Jovanu Premoviću Gene-
va. Ana Cerić učiteljica u pen-
ziji, iz Kratova moli, da je
izvjestite, da li je živ i zdrav
njen muž Marko Cerić nad-
zornik kraljevskih škola. Ako
je živ, neka se javi novaca
pošlje, jer sam sa četvoro
sine dječice u velikoj osku-
dici. Molim da mi se pošalje
novaca na ime moje penzije,
jer sam za dvije godine pri-
mila svega 278 kruna. U na-
pred blagodari Ana M. Cerića,
Topčiderska 87, Beograd.
33463-8

Jovanu Premoviću, da do-
stavi Aći Diniću Ženeva. Mo-
lim, izvjestite moga zeta Peru
Jovanovića poreznika, da smo
svi kod baba Lele dobro. I
tetka Draga je sa nama, želi,
da joj se Joca lično javi i po-
šalje novac. Perini su svi zdravi
u Gradistu, samo se njego-
va majka i Jovina djevojčica
nalaze kod njegovog oca. Mi-
ca je sa majkom i djecom kod
njene kuće. — Takodje vas
molim, izvjestite moga muža
Žiku Ilića „Srednjeca“ advo-
kata, da smo svi zdravi i ne-
ka mi pošalje novaca. — Ako
je moguće budite dobri pa
podejstvujte u ministarstvu
prosvete, da se mojoj sestri
Vastilji Čvetanovići, učiteljici
iz Bratinca (srez iz okrug po-
garevački), što prije pošalje
godišnja plata 1.300 dtn. U
napred vam blagodari i po-
štujte vas, Vidosava Z. Ilića,
Pošarevac. 33484-8

Rudolf Schiefner.
Ilija Krasojević, sudija iz
Prizrena izvještava svoje pri-
jatelje i drugove, da se nalazi
u Kragujevcu, Beogradska ul.
broj 38. Sch 52.

Jovanu Premoviću Gene-
va, za Žiku Petrovića, profes-
ora. Molim dostavite mome
mužu Sretenu Nikoliću, da
sam sa svom djecom zdrava
doputovala. Novac neka pošal-
je, u oskudici sam. Pozdrav-
lja Vas Angelina i vaša seja
Stajka, Kragujevac, Nemanjina
ulica 4. Sch. 53.

Jovanu Premoviću Gene-
va. Molim izvjestite me, da li
su živi: Dragutin Janković i
Miladin Janković. Oni su se
javili mjeseca maja godine
1916. i to preko Crvenog Kr-
sta. Blagodari Brat Milutin
Janković, Bagrdan okrug mo-
ravski. Sch. 54

OGLAS

Po masi pok. Milića Kocića, biv. stolara
iz Šapca, prema rješenu ces. i kr. civilnog
suda u Šapcu od 29. septembra 1917. god.
G.Br. 520/9, opštinsko poglavarstvo u Šapcu
izložiće javnoj prodaji putem licitacije svu po-
kretnu imaovinu pok. Milića, i dobiveni no-
vac deponovati u kasu ces. i kr. civilnog
suda.

Prodaja je određena na dan:
10. novembra 1917. godine
o čemu se izvještavaju sva interesovana lica,
a u isto vrijeme pozivaju svi nepoznati po-
vjerioci pok. Milića, da se sa svojim tražbi-
nama jave najdalje do 1. januara 1918. god.
ces. i kr. civilnom sudu u Šapcu.
Od opštinskog poglavarstva u Šapcu,
6. oktobra 1917. god. Br. 1502.

Predsjednik,
Popović
Delovodja,
Ned. J. Mutavdžić. A-2760

GRAMOFONSKE PLOČE
izvirane, naprsnute i polo-
mljene parčice kupuje
i vrši opravke gramofona
I. Elektro-Mehanička radionica
Milutina S. Markovića, Beograd
Terazije broj (u dvorištu). 961

Leposava Vražalić sa dje-
com, davaće godišnji pomen
svome nezaboravljenom su-
prugu i dobrom ocu
† Jovanu Vražaliću
pešad. majoru,
u četvrtak 25. ov. mjeseca u 10
sati prije podne u Voznesen-
skoj Crkvi.
Beograd, Deligradska 30. 33466

Ožalošćena porodica daje svojoj dra-
goj i neprežaljenoj kćeri i sestri
† OLGI
supruzi Bore J. Radivojevića, željeznički činovnik,
šestomjesečni pomen u četvrtak 25. o. m. u
Vaznesenskoj Crkvi u 10 sati prije podne.
Beograd, Kralj Milana 124.
Vječito ožalošćeni; mati Milka J. Obradovička; brat Milan;
sestra Mara i ostala rodbina. 33489

Akcionarski kapital
K. 130.000.000.—
EKSPOSITURA
Reserva:
K. 62.000.000.—
ENGLLESKO-AUSTRIJSKE BANKE U BEOGRADU
posreduje pri odašiljanju novčanih pošiljaka — i telegrafskim putem — zarobljenicima
i Interniranima preko zasebnog odjeljenja brzo, pažljivo i uz umjerenu nagradu.
939

I. Kr. ug. razredna lutrija.
Prvi put u vlastitoj režiji države!
100.000 srećaka = 55.000 zgoditaka.
Izriješano će biti 13 milijuna 160.000 kruna!
Glavni su zgodici ev.
1.000.000, 600.000, 400.000, 200.000,
100.000, 100.000, 90.000, 80.000, 70.000,
60.000, 40.000, 2 od 30.000,
6 od 20.000 kruna it.d.
Svaka druga srećka dobiva!
Svaki mjesec po jedno vučenje!
Vučenje je I. razreda
već 10. i 12. novembra
ove godine.
Cijene srećaka I. razreda jesu:
cijela srećka polovina srećke četvrtina srećke osmina srećke
K 12'— K 6'— K 3'— K 1'50
Uredovna listina dobitaka biti će
svakomu posjedniku srećaka pri-
poslana 2-3 dana poslije vučenja.
Narudžbe neka se šalju na uredovno mjesto
prodaje kr. ug. razredne lutrije
BANKA KRONFELD D. D.
ZAGREB.
Sljedeći su još brojevi srećaka danas raspoloživi:
14459 25670 29014 41001 46137
53178 56207 65601 66190 75508
79204 91126 93205 94459 95679
Originalne se srećke šalju samo
uz predhodnu uplatu uloga.
Pripisanje pouzecom isključeno!
925